

Urheilun valtakunnallinen kehittämistehtävä

Helsinki
Helsingfors

Annettu tehtävä

Valtakunnallinen kehittämistehtävä voi valtioneuvoston asetuksen 486/2017 mukaan sisältää:

- velvoitteen kehittää ja levittää valtakunnallisesti erityisen koulutustehtävän opetuspainotuksen mukaisia pedagogiikkaan, toimintakulttuuriin ja oppimisympäristöihin liittyviä malleja ja hyviä käytänteitä sekä valtakunnallisesti vahvistaa henkilöstön opetuksellisia valmiuksia ja osaamista;
- velvoitteen kehittää ja edistää koulutuksen järjestäjien ja muiden erityisen koulutustehtävän alaan kuuluvien toimijoiden yhteistyötä.

Opetusministeriön esittämä kysymys: Miten aiomme toteuttaa valtakunnallista kehittämistehtävää ja siihen sisältyvää yhteistyötä

- muiden erityisen koulutustehtävän vastaavan painotuksen omaajien kanssa
- muiden valtakunnan lukioiden ja lukiokoulutuksen järjestäjien kanssa
- muiden tehtävänalaaan liittyvien toimijoiden kanssa?

Kehittämistehtävä

- kestoaika 6-7 vuotta
- rahoitus suoraan koululle vuosittain
  - ei selkeitä ohjeita rahoituksen käytöstä tai seurannasta
- toimintaa arvioidaan
- tehtävä yhteistyötä ainakin saman alan kehittämistehtävän omaavan lukion kanssa

Urheilun valtakunnallinen kehittämistehtävä:

- **Hyvinvoiva urheilija – hyvinvoiva lukiolainen**
”Menestys on hyvinvoinnin sivutuote” (Aki Hintsa)

Tavoite

- Tavoitteemme on **kehittää, levittää ja vahvistaa** suomalaisten lukioverkoston opiskelijoiden ja henkilöstön osaamista **pedagogiikan, toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen** osalta urheiluosaamisen ja urheilussa olevien hyvien arvojen ja käytänteiden kautta.
  - Urheilulukiot: Kansainvälisesti kilpailukykyinen urheilulukiojärjestelmä (Urheilulukiot vuonna 2030)
  - Kaikki lukiot: Lukiolaisten hyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen
  - Urheilutoimijat: Yhteistyön vahvistaminen valtakunnallisesti ja alueellisesti

Suunniteltuja toimenpiteitä

1. Vaikuttaminen opetussuunnitelmaan (LOPS2021)

- yleinen osa
- urheilulukioille yhteiset valmennuksen ja urheilua tukevien kurssien opetussuunnitelmat

2. Opetusmateriaali ”Kehity huippu-urheilijaksi”

- yhdessä Olympiakomitean kanssa
- suunnattu erityisesti urheilulukioille ja lukioille, joissa on urheilulinja
- hyödynnettävissä kaikissa lukioissa

3. Urheilulukioden toiminnan ja toimintaedellytysten kehittäminen

- urheilulukioden toiminnan yhtenäistäminen
- hyvien käytänteiden kehittäminen ja levittäminen
- palveluiden yhdenmukaistaminen

Suunniteltuja toimenpiteitä

- 4. Koulutukset lukioiden ja yläkoulujen opettajille ja valmentajille (eri teemat valmennus, hyvinvointi, ryhmänohjaus, jne.)**
- 5. Joustavien opetusmenetelmien ja -käytänteiden kehittäminen**
- 6. Urheilijoiden yhteisöllisyyden lisääminen**

Aikataulua

- Urheilulukiojärjestelmän toiminnan kehittämisen suunnittelu ja toteutuksen käynnistäminen yhdessä urheilulukioiden kanssa 2018-2019
- Opetusmateriaali ”Kehity huippu-urheilijaksi” 2018-2019
- Urheilulukioiden valmennuksen opetussuunnitelmat vuosi 2019-2021
- Kokeilut urheilulukioiden toimintaedellytysten kehittämiseksi 2019-2025
- Hyvinvoiva urheilija – hyvinvoiva lukiolainen 2021-2025

Tavoitteet

Urheilulukioiden KV kilpailukyky

OPS-työ

- valtakunnallinen
- kuntakohtainen
- koulukohtainen
- urheilulukiot

Opettajien työn kehittäminen

- opetuksen kehittäminen
- koulukohtaiset parhaat ratkaisut
- oppiainekohtaiset parhaat käytänteet
- opinto-ohjauksen monipuolistaminen

Valmennuksen kehittäminen

- valmennuksen tehostaminen
- laadun arviointi
- palautumisen optimointitoimet
- koulutuksen kohdistaminen

Kaksoisuraosaamisen parantaminen

Tutkimustiedon koonti ja kartoitus

- kansainväliset tutkimukset
- kotimaiset tutkimukset (2 x Gradu)

Kansainväliset tapaamiset

- toimivat käytänteet
- osallistuminen verkostotyöhön
- osallistuminen (Dual career)edunvalvontaan
- hankesuunnittelu

Lajiliittojen sitouttaminen

- mahdollisuuksien avaaminen
- toimintamallien uudistaminen
- vuoropuhelun lisääminen
- yhteisten tavoitteiden luonti

Siirtymävaiheiden tehostaminen ja ohjaus

Hyvinvointia liikunnan avulla

OPS työhön vaikuttaminen

- yhteiset tavoitteet Urlu kanssa
- kurssisuunnitelmien uudistus
- monialaiset kurssit

Osaamisen jakaminen

- urlut normilukioihin esim.

Oulu

- urlut liikuntayläkouluihin
- lajikoulutuksia
- yhteinen materiaali

Osaamisen integrointi

- liikunnan opettajat
- Terveystiedon opettajat
- Psykologian opettajat

Vastuu alueiden jako

Käynnissä olevia asioita

Uuteen opetussuunnitelmaan vaikuttaminen yhdessä muiden erityistehtävälukioiden kanssa

- tavoitteena erityistehtävien huomioiminen paremmin opsissa
- suorat yhteydenotot Petri Lehikoiseen ja luonnoksen kommentoinnin ohjeistaminen

Kehity huippu-urheilijaksi

- oppimateriaali toisen asteen oppilaitoksille
- mahdollisuus kehittää kaikkien lukiolaisten hyvinvointioppaaksi

Risto Keskitalo ja Jarno Parikka ovat kiertäneet urheilulukiot

- tuloksien esittely Turussa
- lukioiden omat kehittämiskohteet

Ominaisuusvalmentajien palkkaus

- tavoitteena urheilulukkioiden toiminnan ja palveluiden yhdenmukaistaminen esimerkiksi ominaisuus-, psyykkisten ja ravintovalmentajien osalta
- kokeilu aloitetaan ominaisuusvalmentajista
- Kastelli ja Mäkelänrinne rahoittavat ominaisuusvalmentajia lukuvuodet 2019-2020 ja 2020-2021.
- tähän liittyen Mäkelänrinteen lukion on yhdessä Urhean kanssa palkannut ominaisuusvalmennuksen kehittämistä vastaamaan Erik Piispan (maaliskuun puolesta välistä)
- jokaiselle lukiolle tarjotaan mahdollisuutta ominaisuusvalmentajan palkkatukeen

Kehittämistehtävälle perustettiin johtoryhmä

- Kastelli (2 edustajaa) Märsky (2 edustajaa), Urheilulukio (Sotkamo), Olympiakomitea ja ministeriön edustaja

Märskyssä käynnistettyjä asioita

- urheiluun liittyvät ja sitä tukevat oppisisällöt (Yhteiskunta ja urheilu sekä Psykologia urheilussa) Kurssit mallinnetaan ja ideat jaetaan
- jalkapallolehtori; yhden lajiryhmän tiukempi ohjaus ja seuranta
- koripalloryhmän (HBA) henkisen valmennuksen kokeilu ”aivotaitojen avulla”
- kesäopinnot ja niiden tarjoaminen Sotkamon lukiolle
- ryhmäohjauksen kehittäminen; ohjaajat asiantuntijoita, vähemmän ohjaajia, mutta isommat ohjausryhmät
- naisten jalkapallon akatemia toiminta (HFA)
- yksilölajeissa käynnistynyt saman tyyppistä toimintaa kuin HBA:ssa (arkirytmii, yhden valmennuksen periaate, osallistuva asiantuntijuus)